

policie
JO NESBØ

This translation has been published with the financial support of NORLA.

Copyright © Jo Nesbø 2013

Published by agreement with Salomonsson Agency

Translation © Kateřina Křišťůvková 2015

ISBN 978-80-7473-270-6

Kapitola 2

Policejní inspektor Anton Mittet vytáhl z malého červeného kávovaru Nespresso D290 poloplný plastový pohárek, sehnul se a postavil ho na zem. Nebyl tu žádný kus nábytku, na který by ho mohl odložit. Pak jednou rukou obrátil dnem vzhůru podlouhlou krabičku, nechal si do dlaně vklouznout novou kapsli, automaticky zkontroloval, že tenká kovová fólie není proděravělá, že je kapsle nepoužitá, a vzápětí ji zasunul do kávovaru. Postavil pod trysku prázdný plastový pohárek a stiskl jedno ze svítících tlačítek.

Hleděl na hodinky, přístroj zatím supěl a sténal. Brzy bude půlnoc. Střídání směn. Doma na něj čekají, jemu však připadalo, že ji nejdřív musí zasvětit do úkolu, přece jenom je to pouhá studentka policejní akademie. Silje – jmenuje se tak? Anton Mittet zíral na trysku. Kdyby byl jeho kolega muž, také by mu donesl kávu? Nevěděl, a koneckonců je to jedno, snažil se odpovídat si na podobné otázky dávno vzdal. Panovalo tu takové ticho, že slyšel, jak do pohárku dopadly poslední, téměř čiré kapky. V kapsli už nezbylo víc barviva ani chuti, důležité však dostat do sebe všechno, pro slečinku to bude dlouhá noční služba. Nikdo jí nebude dělat společnost, nic se nebude dít,

bude jen zírat na nenatřené holé betonové zdi interiéru Říšské nemocnice. Proto ho napadlo, že si s ní před odchodem vypije kávu. Vzal oba pohárky a vydal se zpět. Mezi stěnami se rozléhala ozvěna jeho kroků. Míjel zavřené, zamčené dveře. Věděl, že za nimi nic ani nikdo není, jen další holé zdi. Při stavbě Říšské nemocnice Norové pro jednu mysleli na budoucnost, dobře věděli, že nás bude víc, budeme starší, nemocnější, budeme toho víc potřebovat. Byli tehdy předvídaví, podobně jako Němci se svými dálnicemi a Švédové s letišti. Vnímalo to tak ale těch pár automobilistů, kteří ve třicátých letech v osamělém majestátu křižovali německý venkov po obřích betonových silnicích, vnímali to tak švédští cestující spěchající někdy v šedesátých letech naddimenzovanými halami letiště Arlanda, uvědomovali si, že tam straší? Straší tam navzdory tomu, že je vše zbrusu nové, neposkvrněné, že zatím nikdo nezahynul při autohavárii nebo leteckém neštěstí. Světlomety auta můžou kdykoli zachytit bledou zkrvavenou rodinku stojící na krajnici a zírající bezvýrazně do světla, otec probodnutý, matka s obličejem obráceným vzad, dítě s údy jenom na jedné straně. Zpoza plastového závěsu u zavazadlového pásu v příletové hale na Arlandě se mohou náhle vynořit ohořelé, stále ještě žhnoucí mrtvoly a s němými výkřiky na rozevřených rtech, z nichž se kouří, se propálit do gumového pásu. Nikdo z lékařů mu nedokázal vysvětlit, k čemu by se mělo později toto křídlo využít, jisté bylo jedině to, že za všemi těmi dveřmi budou umírat lidé. Vznášelo se to už ve vzduchu, neviditelná těla s neklidnými dušemi již byla hospitalizována.

Anton zabočil za roh a otevřela se před ním další chodba, spoře osvětlená, stejně holá a tak symetricky pravoúhlá, až to vytvářelo podivuhodný optický klam: uniformovaná dívka sedící na židli úplně na konci

vypadala jako maličký obrázek na ploché zdi přímo před ním.

„Vzal jsem vám taky,“ pronesl, když došel až k ní. Kolik jí může být? Dvacet? Trochu víc. Možná dvaadvacet.

„Děkuju, ale mám vlastní,“ odpověděla a z batůžku odloženého vedle židle vytáhla termosku. V hlase se jí ozvalo téměř nepatrné zhoupnutí, možná pozůstatek nějakého severonorského dialektu.

„Tohle je lepší,“ namítl, s rukou stále napřaženou.

Dívka zaváhala. Pohárek přijala.

„A je zdarma,“ dodal Anton a diskrétně ukryl ruku za zády, kde si třel popálené špičky prstů o chladivou látku bundy. „Máme ten kávovar jenom pro sebe. Stojí v chodbě u...“

„Viděla jsem ho cestou,“ odpověděla dívka. „Jenomže v pokynech se píše, že za žádných okolností nesmíme spustit z očí dveře pacientova pokoje, proto jsem si přinesla kafe z domova.“

Anton upil ze svého pohárku. „To je sice pravda, ale sem míří jediná chodba. Jsme ve třetím patře a mezi tímhle místem a kávovarem nevedou žádné dveře na jiná schodiště nebo do jiných oddělení. I kdybychom si šli pro kafe, nikdo kolem nás neprojde.“

„To mě sice uklidňuje, přesto myslím, že se budu držet pokynů.“ Usmála se na něj. A vzápětí, možná aby vyvážila tu implicitní výtku, upila z pohárku.

Anton pocítil záchvěv podráždění a už se chystal pronést cosi o tom, že samostatné myšlení přichází spolu se zkušenostmi, avšak nestihl úvahu dokončit, protože jeho pozornost upoutalo cosi o kus dál v chodbě. Zjevila se tam bílá postava, která vypadala, jako by se vznášela nad podlahou směrem k nim. Zaslechl, jak Silje vstala. Postava nabyla pevnějších tvarů. Proměnila se v kyprou blondýnu ve volném nemocničním oděvu zdravotní

sestry. Anton věděl, že blondýna má službu a že zítra večer bude mít volno.

„Dobry večer,“ pozdravila je sestra se šibalským úsměvem, zamávala na ně dvěma injekčními stříkačkami a vykročila ke dveřím. Už brala za kliku.

„Počkejte,“ zarazila ji Silje a postoupila k ní. „Musím vás požádat, abyste mi ukázala služební průkaz. Znáte dnešní heslo?“

Sestra se užasle podívala na Antona.

„Pokud se tedy za vás můj kolega nezaručí,“ dodala Silje.

Anton přikývl: „Jen běžte dovnitř, Mono.“

Sestra otevřela dveře a Anton se za ní zadíval. V potmělé místnosti zahlédl přístroje u postele a prsty vyčínající v nohách postele zpod přikrývky. Pacient byl tak vysoký, že mu museli opatřit delší lůžko. Dveře se zavřely.

„Dobře,“ podotkl Anton a usmál se na Silje. Poznal na ní, že se jí to nelíbí. Že ho považuje za šovinistu, který právě oznámkoval svou mladší kolegyni. Ztraceně, je to studentka, má se přece v praxi učit od zkušenějších policistů. Pohupoval se na podpatcích, nebyl si jistý, jak má k té situaci přistoupit. Silje ho předběhla:

„Jak jsem říkala, četla jsem pokyny. A vás už asi doma čekají.“

Zvedl pohárek k ústům. Co může vědět o jeho osobním životě? Je to snad nějaká narážka? Například na něj a na Monu? Na to, že ji párkrát večer po službě odvezl domů a tím to neskončilo?

„Máte na batohu samolepku s medvídkem,“ vysvětlila s úsměvem.

Dlouze upil kávy. Odkášlal si. „Nespěchám. Je to vaše první služba a měla byste využít příležitosti, pokud vás něco zajímá. V pokynech se nepíše všechno, víte.“ Přeshlápl. Doufal, že zaslechla ten podtext a pochopila ho.

„Jak myslíte,“ odpověděla s iritující sebedůvěrou, která je vlastní všem pod pětadvacet let. „Ten pacient tam. Kdo je to?“

„Nevím. To se v pokynech taky píše. Nemá jméno a má zůstat v anonymitě.“

„Vy ale něco víte.“

„Vážně?“

„Řekl jste jí Mono. Neoslovujeme lidi křestním jménem, pokud se s nimi trochu neznáme. Co vám pověděla?“

Anton se na dívku zahleděl. Je celkem pěkná, ale chybí jí vřelost nebo šarm. Na jeho vkus je moc štíhlá. Nemá upravené vlasy a její horní ret vypadá, jako by jí ho držela nahoře příliš napjatá šlacha, takže jsou jí vidět dva křivé přední zuby. Ale je mladá. Pod černou uniformou má pevné a vytrénované tělo, to je zřejmé. Pokud jí tedy prozradí, co ví, bude za tím podvědomá kalkulace a snaha zvýšit svou ochotou pravděpodobnost, že se s ním dívka vyspí, na nula celá nula jednu setinu procenta? Nebo to udělá proto, že dívky jako Silje se do pěti let stanou vrchními komisařkami, případně zvláštními vyšetřovatelkami, stanou se jeho šéfkami, protože on sám zůstane nadále inspektorem, mizerným inspektorem, protože ten drammský případ tu bude vždycky přítomen jako zeď, jako skvrna, která se nedá odstranit?

„Pokus o vraždu,“ spustil Anton. „Ztratil hodně krve, a když ho sem přivezli, měl prý sotva hmatný pulz. Celou dobu je v kómatu.“

„Proč ho musíme hlídat?“

Anton pokrčil rameny. „Je to potenciální svědek. Pokud tedy přežije.“

„Co ví?“

„Něco o obchodování s drogami. Na vysoké úrovni. Jestliže se probere, bude nám patrně schopný sdělit in-

formace, které by dostaly za mříže důležité osoby obchodující v Oslu s heroinem. Navíc by nám mohl říct, kdo se ho pokusil zabít.“

„Takže hrozí, že by se vrah mohl vrátit a práci dokončit?“

„Pokud by se mu doneslo, že je ten muž naživu a kde leží, pak ano. Proto jsme tady.“

Přikývla. „A přežije?“

Anton potřásl hlavou. „Prý ho dokážou udržet naživu několik měsíců, ale šance, že se probere z kómatu, je celkem malá. Nicméně...“ Znovu přešlápl, dívčín pátravý pohled mu byl nepříjemný. „Do té doby na něj máme dávat pozor.“

S pocitem porážky dívku opustil, sešel po schodech do recepce a vyšel do podzimního večera. Až když nasedl na parkovišti do auta, zaznamenal, že mu zvoní mobil.

Volali z operačního střediska.

„Maridalen, vražda,“ ozvala se nula jednička. „Vím, že máte dneska padla, ale potřebují tam pomoc se zajištěním místa činu. A když už na sobě máte uniformu...“

„Na jak dlouho to je?“

„Nejdéle do tří hodin vás vystřídají.“

Anton užasl. V současné době se u policie maximálně snaží, aby lidi nepracovali přesčas, kombinace zkostnatělých pravidel a napjatého rozpočtu nepřipouští dokonce ani praktické úpravy. Začalo mu svítat, že tahle vražda bude něčím výjimečná. Doufal, že nejde o dítě.

„Dobře,“ souhlasil.

„Pošlu vám GPS souřadnice.“ To byla novinka, mají teď navigace s podrobnou mapou Osla a okolí a s aktivním vysílačem, díky němuž je dokáže operační středisko lokalizovat. Právě proto mu nejspíš zavolali: byl nejbliž.

„Fajn, tak tři hodiny,“ rozloučil se.

Laura už určitě leží v posteli, ale přece jen bývá ráda, když jde z práce hned domů, proto jí poslal esemesku, než zařadil rychlost a vydal se směrem k jezeru Mari-dalsvannet.

Nepotřeboval se dívat na GPS navigaci. U napojení na Ullevålseterskou ulici parkovala čtyři policejní vozidla a o kus dál vpředu ukazovaly cestu oranžovo-bílé policejní pásky.

Anton vytáhl z palubní přihrádky svítilnu a došel k policistovi stojícímu před páskami. Zahlédl světla třepotající se v lese, ale také svítilny techniků z výjezdové skupiny, které v něm vždycky vyvolávaly dojem, že se na místě natáčí film. Což nebylo tak daleko od pravdy: v současné době už technici nepožizují jenom fotografie, nýbrž používají digitální kamery s vysokým rozlišením, na něž natáčejí jak oběti, tak celé místo činu, aby si ho později mohli znovu prohlédnout, film zastavit a zvětšit si detaily, které jim v prvním okamžiku nepřipadaly relevantní.

„Co se tu stalo?“ zeptal se Anton policisty, který se se zkříženými pažemi třásl u policejních pásek.

„Vražda,“ zahuhňal policista. Oči měl zarudlé a obličej nepřírozně bledý.

„To se mi doneslo. Kdo tu velí?“

„Výjezdová skupina. Lønnová.“

Anton slyšel z lesa hučení hlasů. Je jich hodně. „Z Kriposu nebo z oddělení vražd ještě nikdo nedorazil?“

„Další lidi přijedou, tělo bylo objeveno před chvílí. Nevzal byste to za mě?“

Další lidi. A navzdory tomu mu nařídili přesčas. Anton se důkladněji zahleděl na svého kolegu. Měl na sobě silný kabát, ale klepal se stále víc, ačkoli nebyla vůbec zima.

„Vy jste sem dorazil první?“

Policista němě přikývl, sklopil zrak. Tvrdě zadupal. Do prdele, pomyslel si Anton. Dítě. Polkl.

„Nazdárek, Antone, poslala vás sem nula jednička?“

Anton vzhlédl. Neslyšel je, ačkoli se vynořili z hustého roští. Už to zažil, viděl, jak se technici pohybují na místě činu, jako poněkud neobratní tanečníci, jak se ohýbají a vyhýbají se všemu, kladou nohy na zem tak, jako by byli kosmonauti na Měsíci. Nebo možná tu asociaci vyvolávaly jejich bílé kombinézy.

„Jo, prý to tu mám za někoho vzít,“ odpověděl Anton ženě. Dobře ji znal, všichni ji znali. Beáta Lønnová, šéfka kriminalisticko-technického oddělení, měla pověst Rain Mana v sukních kvůli své paměti na tváře, kterou využívala k identifikaci lupičů na zrnitých trhaných záznamech z bezpečnostních kamer. Povídalo se, že dokáže poznat i dobře maskované lupiče, pokud už byli někdy odsouzeni, že v té své světlolase hlavince nosí databázi čítající několik tisíc fotografií. Tahle vražda tedy musí být něčím výjimečná, šéfy uprostřed noci do terénu nevsílají.

V porovnání s bledým, téměř průsvitným obličejem oné útlé ženušky pihatá tvář jejího kolegy, zdobená dvěma sytějšíma řasavými kotletami, téměř zářila. Oči se mu mírně poulily, jako by v nich měl příliš velký tlak, což mu dodávalo lehce udivený výraz. Nejnápadnější však na něm byla pokrývka hlavy, která se objevila, jakmile si stáhl bílou kapuci: velká rastafariánská čepice v jamajských barvách, zelené, žluté a černé.

Beáta Lønnová položila třesoucím se policistovi ruku na rameno. „Jedte domů, Simone. Neprozradte to na mě, ale doporučila bych vám panáka a pak postel.“

Policista přikývl a za tři vteřiny už jeho ohnutá záda pohltila tma.

„Je to humus?“ zeptal se Anton.

„Vy s sebou nemáte kafe?“ opáčila rastafariánská čepice a otevřela termosku. I z těch dvou slov Anton poznal, že dotyčný nepochází z Osla. Je odněkud z venkova, to jistě, ale jako většina městských lidí z východní části Norska neměl Anton ani potuchy o dialektech a také o ně nejevil zájem.

„Ne,“ odpověděl.

„Je dobrý brát si na místo činu kafe,“ pokračovala rastafariánská čepice. „Nikdy nevíte, jak dlouho tam zkejsnete.“

„No tak, Bjerne, Anton má s vraždami jisté zkušenosti,“ napomenula kolegu Beáta Lønnová. „Drammen, vidíte?“

„Souhlasí,“ odpověděl Anton a zhoupl se na podpatcích. *Chabé zkušenosti*, to by asi bylo přesnější. Navíc bohužel tušil, proč si ho Beáta Lønnová pamatuje. Nadechl se. „Kdo našel tělo?“

„Támhleten,“ pokývla Beáta směrem k autu jejich kolegy, které právě nastartovalo a zatúrovalo.

„Myslel jsem, kdo to nahlásil.“

„Zavolala nám jeho manželka, když se nevrátil z výjížďky na kole,“ pronesla rastafariánská čepice. „Měl být pryč maximálně hodinu a ona o něj měla obavy kvůli jeho srdci. Měl s sebou navigaci s aktivním vysílačem, tak ho našli brzy.“

Anton pomalu přikývl, představil si to. Dva policisté zvonící u dveří, žena a muž. Odkášlou si, podívají se na manželku oním vážným pohledem, který jí má prozradit to, co jí vzápětí sdělí slovy, neskutečnými slovy. Manželčin výraz, jenž se vzpírá uvěřit, nechce, ale pak se přesto zkroutí, ukáže se z druhé strany, odhalí všechno.

Na myslí mu vytanul obrázek jeho ženy Laury.

Tiše se k nim blížila sanitka, bez sirény i bez majáčku.

Antonovi začínalo svítat. Rychlá reakce na běžné hlášení, že někdo nepřišel domů. GPS s vysílačem. Velké haló. Přesčas. Kolega, jehož nález vyvedl z míry natolik, že ho museli poslat domů.

„Je to policista,“ vydechl tiše.

„Odhaduju, že teplota tady je o půldruhého stupně nižší než dole ve městě,“ pronesla Beáta Lønnová a vytočila na mobilu číslo.

„Souhlas,“ přikývla rastafariánská čepice a upila kávy z termosky. „Zatím žádné změny v barevnosti kůže. Takže tak asi mezi osmou a desátou?“

„Je to policista,“ zopakoval Anton. „Proto jsou tu všichni, je to tak?“

„Katrine?“ spustila Beáta do telefonu. „Mohla bys mi něco prověřit? Jde o případ Sandry Tvetenové. Přesně tak.“

„Krucí!“ vykřikla rastafariánská čepice. „Povídal jsem jim, aby počkali, než dovezou pytel.“

Anton se otočil a uviděl dva muže, jak si probíjejí cestu roštím a mezi sebou nesou jedny z nosítek patřící výjezdové skupině. Zpod deky trčely cyklistické boty.

„Znal ho,“ pokračoval Anton. „Proto se tak klepal, že ano?“

„Prý spolu sloužili na Økernu, než Vennesla přešel do Kriposu,“ odpověděla rastafariánská čepice.

„Máš tam nějaké datum?“ ptala se Beáta Lønnová dál po telefonu.

Ozval se výkřik.

„Ale...,“ chtěla pokračovat čepice.

Anton se otočil. Jeden z nosičů sklouzl do příkopu. Kužel světla z jeho svítilny přelétl přes nosítka. Přes deku, která se z těla svezla. Přes... přes co? Anton upřeně zíral. Byla to hlava? Byla to vážně hlava? To, co se nacházelo na nepochybně lidském krku? Než udělal tu velkou chybu, viděl během let strávených na oddělení

vražd spoustu mrtvol, ale téhle se nic nepodobalo. Hmota vytvarovaná v jakési přesýpací hodiny mu připomněla rodinnou nedělní snídani, Lauřina vajíčka na měkko s visícím zbytkem skořápky, rozříznutá tak, aby žloutek vytekl a zaschl na tuhnoucím, ale ještě pořád měkkém bílku. Vážně to byla... *hlava*?

Mrkal do tmy, zadní světla sanitky mu přitom mizela z dohledu. A došlo mu, že tohle je repríza, že tohle už viděl. Ty bílé postavy, termosku, nohy trčící zpod deky, právě to viděl v Říšské nemocnici. Jako by to všechno byla zlá předtucha. Ta hlava...

„Díky, Katrine,“ rozloučila se Beáta.

„Cos zjišťovala?“ zeptala se rastafariánská čepice.

„Jednou jsem přesně tady s Erlendem pracovala,“ vysvětlila Beáta.

„Tady?“ podivila se čepice.

„Jo, tady. Vedl taktické vyšetřování. Už to bude nejmíň deset let. Sandra Tvetenová. Znásilněna a zavražděna. Byla ještě dítě.“

Anton polkl. Dítě. Repríza.

„Vzpomínám si na ten případ,“ ozvala se čepice.

„Osud je zvláštní, představ si to, umřít na místě vraždy, kterou jsi vyšetřovala. Nestal se ten případ se Sandrou taky na podzim?“

Beáta neodpověděla, jen pomalu přikývla.

Anton zběsile mrkal. To nemůže být pravda, už viděl podobnou mrtvolu.

„Krucí!“ zaklela čepice tiše. „Chceš tím říct, že...?“

Beáta Lønnová mu sebrala víčko od termosky. Upi-la. Vrátila mu ho. Přikývla.

„Do prdele,“ šeptla čepice.